

पुणे विद्यापीठ

शैक्षणिक वर्ष 2013-14 पासून पुढे

एम.ए. (मराठी) भाग 1 श्रेयांक व श्रेणी पद्धतीवर आधारीत अभ्यासक्रम

अभ्यासपत्रिका क्रमांक – 1 : व्यावहारिक आणि उपयोजित मराठी

उद्दिष्टे :

1. विविध स्तरावरील भाषिक कौशल्ये व क्षमता विकसित करणे.
2. भाषाव्यवहाराचे औपचारिक आणि अनौपचारिक क्षेत्रनिहाय स्वरूप समजावून देणे.
3. व्यक्तिमत्त्व विकासासाठी भाषिक कौशल्ये आत्मसात करणे.
4. प्रसार माध्यमांचे स्वरूप व त्यासाठी भाषाव्यवहाराचे स्वरूप समजावून देणे.
5. वाङ्मयीन व्यवहार व प्रकाशन व्यवसायाचे स्वरूप समजावून देणे.
6. मराठीच्या प्रमाणभाषेचे लेखन व मृद्विशोधन या संकल्पना समजावून प्रत्यक्ष उपयोजनकरता येणे.
7. मुलाखत लेखनाची तंत्रे व कौशल्ये यांचा वापर करता येणे.
8. अर्जलेखन व पत्रलेखनाचा व्यावहारिक वापर करता येणे.
9. भाषांतर आणि अनुवादप्रक्रिया यांची तात्त्विक व व्यावहारिक माहिती देणे.
10. निवेदन कौशल्याची तात्त्विक व व्यावहारिक माहिती देणे.
11. जनसंपर्क कौशल्याची आवश्यकता समजावणे व त्याच्या वापराची तंत्रे अंगीकृत करणे

एम.ए. (मराठी) भाग 1 – प्रथम सेमीस्टर – श्रेयांकने 04

सत्र 1

अभ्यासपत्रिका क्र.1– व्यावहारिक आणि उपयोजित मराठी भाग-1

घटक 1 मराठीच्या प्रमाण भाषेचे लेखन व मुद्रितशोधन

अ

शुद्धलेखनाची संकल्पना,
शुद्धलेखनाची आवश्यकता,
शुद्ध लेखनाचे नियम दिलेला उतारा शुद्ध करून लिहिणे.

ब

मुद्रितशोधनाची संकल्पना आणि स्वरूप
मुद्रितशोधनाच्या खुणा, चिन्हे आणि त्यांचा वापर
मुद्रितशोधनाची आवश्यकता,
दिलेल्या उता-याचे खुणांच्या साहाय्याने मुद्रितशोधन करणे.

यासाठी 15 व्याख्याने घ्यावीत व एक श्रेयांकन देणे (1 Credit)

घटक 2 वाङ्मयीन व्यवहार व प्रकाशन व्यवसाय

अ

विविध साहित्यसंस्था व त्यांचे वाङ्मयीन काय
साहित्य संस्था व त्यांची मुखपत्र
साहित्य संस्थांकडून आयोजित केली जाणारी साहित्य संमेलने.

ब

वाङ्मयीन नियतकालिके व अनियतकालिक,
दिवाळी अंक, विशेषांक, स्मरणिका इ. चे संपादन.
मांडणी ,जाहिरात आणि आय.एस.एस.एन. ची माहिती,

क

प्रकाशन संस्था, पुस्तक प्रकाशन , प्रकाशन व्यवसाय,

संहिता निवड, ग्रंथमांडणी व सजावट, मुखपृष्ठ, मलपृष्ठ, बांधणी जाहिरात ,वितरण आणि आय.एस.बी. एन.ची माहिती.

यासाठी 15 व्याख्याने घ्यावीत व एक श्रेयांकन देणे (1 Credit)

घटक 3 मुलाखत

- 1 मुलाखतीचे स्वरूप, तंत्र व कौशल्ये
- 2 मुलाखतीचे प्रकार
- 3 माध्यमनिहाय मुलाखती,विषयनिहाय मुलाखती
- 4 मुलाखतीची पूर्वतयारी, मुलाखतीची प्रश्नसूची,
- 5 मुलाखत लेखन

- यासाठी 15 व्याख्याने घ्यावीत व एक श्रेयांकन देणे (1 Credit)

घटक 4 अर्जलेखन व पत्रलेखन

- 1 अर्जाचे स्वरूप व प्रकार
- 2 पत्रलेखनाचे विविध प्रकार
- 3 प्रशासनिक पत्रव्यवहार
- 4 प्रशासनिक परिभाषा

- यासाठी 15 व्याख्याने घ्यावीत व एक श्रेयांकन देणे (1 Credit)
सत्राशेवटी अंतर्गत परीक्षा एकूण 50 गुणांची पुढील प्रमाणे परीक्षा घेण्यात यावी.
पुढील पैकी कोणत्याही प्रकारात जास्तीत जास्त दोन प्रश्न विचारण्यात यावेत. यासंबंधी सविस्तर माहितीसाठी पुणे विद्यापीठाच्या Handbook of Choice based credit system(CS)(Semister Pattern) for colleges या पुस्तिकेतीलमुद्दा क्रमांक 5.9 अभ्यासक्रमाच्या शेवटी दिलेला आहे त्याप्रमाणे परीक्षा घेण्यात याव्यात.

क्रमांक	परीक्षा	गुण
1	लेखी परीक्षा (Written Test)	15
खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रकारच्या परीक्षा घेणे		
2	गृहपाठ (Assignments)	05
3	चर्चासत्र सादरीकरण / गटचर्चा (Seminar Presentation)	05

4	(Short Quizzes)	05
5	Z (Extension work)	05
6	खुले पुस्तक परीक्षा (Open book Test)	05
7	लघु संशोधन प्रकल्प (Mini Research Project (Individual or group))	05
8	दीर्घ प्रश्नोत्तर लेखन (Term Paper)	05
9	मासिके / तासिका / ग्रंथालयीन टिपण (Journal/Lecture/Library notes)	05

अभ्यासपत्रिका क्र.1 -व्यावहारिक व उपयोजित मराठी, भाग-2

सत्र 2

- घटक : 5 भाषांतर व अनुवादलेखन
- 1 भाषांतराचे स्वरूप
 - 2 भाषांतराची आवश्यकता व महत्त्व
 - 3 भाषांतराचे विविध प्रकार
 - 4 भाषांतर, अनुवाद, भावानुवाद आणि रूपांतर यातील साम्य-भेद
 - 5 इंग्लिश उता-याचे मराठीत भाषांतर करणे
 - 6 हिंदी उता-याचे मराठीत भाषांतर करणे.

यासाठी 15 व्याख्यान घ्यावीत व एक श्रेयांकन दी. ; 1 ब्लमकपजद्ध

- घटक 6 — निवेदन कौशल्य
- 1 निवेदनाचे स्वरूप, निवेदनाची आवश्यकता
 - 2 निवेदनाची तंत्रे, निवेदनाची शैली
 - 3 विविध कार्यक्रमांचे आयोजन-नियोजन
 - 4 विविध कार्यक्रमांचे निवेदन आणि सूत्रसंचालन
 - 5 आकाशवाणी, दूरदर्शन वरील सांस्कृतिक कार्यक्रम, जाहीर कार्यक्रम इत्यादी,
 - 6 प्रभावी निवेदनाची गुण वैशिष्ट्ये

यासाठी 15 व्याख्याने घ्यावीत व एक श्रेयांकन देणे. ; 1 ब्लमकपजद्ध

- घटक 7 — जनसंपर्क कौशल्य
- 1- जनसंपर्काचे स्वरूप व आवश्यकता
 - 2- जनसंपर्क कौशल्याची तंत्रे, जनसंपर्क कौशल्याची भाषा

3- माहिती व जनसंपर्क अधिकारी

4- शासन, विद्यापीठे, शैक्षणिक संस्था, बँका, कंपन्यांसाठी जनसंपर्काचे महत्त्व

यासाठी 15 व्याख्याने घ्यावीत व एक श्रेयांकन देणे (1 Credit)

घटक 8 प्रकल्पलेखन

1 विद्यार्थ्यांच्या अंगी असेलेली विविध कौशल्ये व तंत्रे समजून घेणे

2 कौशल्यांच्या प्रभावी उपयोजनासाठी प्रात्यक्षिक आवश्यक घेणे

3 प्रकल्पलेखनास 10 गुण असतील प्रकल्पलेखनासाठी नमुना सूची :

1- आकाशवाणीवरील प्रमुख कार्यक्रम,

2- दूरदर्शनचे सांस्कृतिक क्षेत्रातील कार्य.

3- आकाशवाणी/दूरदर्शन/नियतकालिकासाठी प्रत्यक्ष मुलाखत घेणे.

4- शैक्षणिक सहल आयोजित करणे.

5- प्रसारमाध्यमांच्या कार्यालयांना, प्रकाशन संस्थांना यांचे कार्यालयीन कामकाज

6- संगणकाचा वापर

यासाठी 15 व्याख्याने घ्यावीत व एक श्रेयांकन देणे (1 Credit)

सत्राशेवटी अंतर्गत परीक्षा एकूण 50 गुणांची पुढील प्रमाणे परीक्षा घेण्यात यावी पुढील पैकी कोणत्याही प्रकारात जास्तीत जास्त दोन प्रश्न विचारण्यात यावेत. यासंबंधी सविस्तर माहितीसाठी पुणे विद्यापीठाच्या Handbook of Choice based credit system(CS)(Semister Pattern) for colleges या पुस्तिकेतील मुद्दा क्रमांक 5.9 अभ्यासक्रमाच्या शेवटी दिलेला आहे त्याप्रमाणे परीक्षा घेण्यात याव्यात.

क्रमांक	परीक्षा	गुण
1	लेखी परीक्षा (Written Test)	15
खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रकारच्या परीक्षा घेणे		
2	गृहपाठ (Assignments)	05

3	चर्चासत्र सादरीकरण / गटचर्चा (Seminar Presentation)	05
----------	--	-----------

4	(Short Quizzes)	05
5	Z (Extension work)	05
6	खुले पुस्तक परीक्षा (Open book Test)	05
7	लघु संशोधन प्रकल्प (Mini Research Project (Individual or group))	05
8	दीर्घ प्रश्नोत्तर लेखन (Term Paper)	05
9	मासिके/तासिका/ग्रंथालयीन टिपण (Journal/Lecture/Library notes)	05

● संदर्भ ग्रंथ –

- :
- व्यावहारिक मराठी पुणे विद्यापीठ प्रकाशन
 - व्यावहारिक मराठी डॉ.कल्याण काळे, डॉ.दत्तात्रय पुंडे पुणे
 - व्यावहारिक मराठी संपा. डॉ.स्नेहल तावरे, पुणे-30
 - व्यावहारिक मराठी डॉ.लीला गोविलकर,डॉ.जयश्री पाटणकर,
 - व्यावहारिक मराठी डॉ.सयाजीराजे मोकाशी,प्रा.रंजनानेमाडे,
 - व्यावहारिक मराठी ल.रा.नशिराबादकर, फडके प्रकाशन, कोल्हापूर.
 - व्यावहारिक मराठी विशेषांक नवभारत ,आं.,सप्टेंबर 1982 ,प्राज्ञ पाठशाळा, वाई
 - मराठी शुध्दलेखन प्रदीप मो.रा.वाळंबे ,जुनी आ, नितीन प्रकाशन, पुणे-30
 - मराठी शुध्दलेखन प्रदीप मो.रा.वाळंबे, संपा. अरूण फडके,पुणे-30
 - शुध्दलेखन विवेक डॉ. द.न.गोखले, सोहम प्रकाशन, पुणे-30
 - मराठी भाषेची संवाद कौशल्ये य.च.म.मुक्त विद्यापीठ, नाशिक,;पुस्तक क. 1 ते 8.
 - प्रसार माध्यमांसाठी लेखनकौशल्ये य.च.म.मुक्त विद्यापीठ, नाशिक
 - संपादन : स्वरूप व कौशल्ये य.च.म.मुक्त विद्यापीठ, नाशिक
 - प्रशासनिक मराठी भाषेचा विकास गीता भागवत,राज्य मराठी विकास संस्था,प्रशासन, मुंबई
 - मुद्रित शोधन वाय.ए.धायगुड,दि.पूना प्रेस ओनर्स असोसिएशन
 - शोधविज्ञान कोश डॉ. दु.का.संत,पुणे विद्यार्थी गृह, पुणे-30
 - भाषांतर मीमांसा संपा. डॉ.कल्याण काळे,डॉ. अंजली सोमण
 - भाषा : स्वरूप, सामर्थ्य व सौंदर्य डॉ. वा. के. लेले,राजहंस प्रकाशन, पुणे-30

19. अनुवाद : स्वरूप और विवेचन य.च.म.मुक्त विद्यापीठ, नाशिक
20. साहित्य संवाद प्रा.वि.शं. चौधुले,प्रतिमा प्रकाशन, पुणे-30
21. संवाद शास्त्र श्रीपाद जोशी,संभव प्रकाशन, नागपूर
22. माध्यम चित्रवाणी आकाशानंद,ग्रंथकार प्रकाशन, मुंबई
23. विवेकमंडळ श्री.म.माटे,व्हीनस प्रकाशन, पुणे-2
24. महाराष्ट्र साहित्य पत्रिका,साहित्यसंस्था विशेषांकद्वएप्रिल-मे-जून 1986,अंक 237
25. म.सा.पत्रिका ;शताब्दी महोत्सव 1906-2006, एप्रिल-सप्टेंबर2006:अंक 317, 318
26. म.सा.पत्रिका एप्रिल-मे-जून 2005वृत्तपत्र चित्रवाणी डॉ.सुधाकर पवार ,नागपूर
28. माहितीमय समाजाचे समाजशास्त्र य.च.म.मुक्त विद्यापीठ, नाशिक
29. व्यक्तिमत्व विकास य.च.म.मुक्त विद्यापीठ, नाशिक
30. साहित्याची भूमी श्री.पु.भागवत,ग्रंथाली प्रकाशन,दादर,मुंबई
31. भाषा : अंतःसूत्र आणि व्यवहार संपा.मु.ग.पानसे
32. भाषांतर विद्या : स्वरूप आणि समस्या डॉ. रमेश वरखेडे. आणि चंद्रकांत पाटील
34. भाषा: मातभाषा आणि परभाषा रा.सो. सराफ
35. चिंतन आणि चर्चा श्री.ना. बनहट्टी
36. शासन व्यवहारात मराठी भाषा संचालनालय, महाराष्ट्र,शासन;
37. महाराष्ट्र साहित्य परिषद म श्री.दीक्षित,राज्य मराठी विकास संस्था, मुंबई
38. साहित्याची भाषा डॉ. भालचंद्र नेमाडे
39. साहित्य संमेलनाचे महाभारत डॉ. भीमराव कुलकर्णी,सुपर्ण प्रकाशन, पुणे
40. शतकाची विचारशैली ;खंड 1,2,3, डॉ.रमेश धोंगडे,दिलीपराज प्रकाशन, पुणे
41. संवाद संपा. अरुण शेवते,मुळा एज्य. सोसायटी, सोनई
42. संमेलनस्मृती - संपा. डॉ. विश्वास गायकवाड, डॉ.बाळासाहेब गुंजाळ,डॉ. वेदश्री थिंगळे,
43. सामाजिक संशोधन पद्धती डॉ. पु.ल. भांडारकर,विद्या बुक्स,औरंगाबाद.
44. समाजशास्त्रीय संशोधन : प्रा. रा.ना. घाटोळे, मंगेश प्रकाशन,
45. संशोधन पद्धतीशास्त्र व तंत्रे डॉ. प्रदीप आगलावे,विद्या प्रकाशन, नागपूर
46. दलितांची नियतकालिके हरिश्चंद्र निर्मळे,सुगावा प्रकाशन, पुणे
47. सुगम मराठी व्याकरण लेखन मो.रा.वाळंबे,नितीन प्रकाशन, पुणे
48. मराठी नियतकालिकांचा वाङ्. अभ्यास, डॉ.उषा मा देशमुख,अभ्यास खंड 1त 3.,
49. मराठी लेखनकोश अरुण फडके,ढवळे प्रकाशन, मुंबई
- 50.भाषांतर चिकित्सा, डॉ. मधुकर मोकाशी

अभ्यासपत्रिका क 2.
मध्ययुगीन मराठी वाङ्.मयाचा इतिहास— प्रारंभ ते इ.स. 1600
(4 Credit)

सत्र 1

घटक 1 —

- 1** महाराष्ट्र , मराठी भाषा : उगम , विकास
- 2** मराठी भाषेचे स्वरूप व स्थित्यंतरे ,
- 3** कोरीव लेख आणि इतर ग्रंथ यांमधून आलेल्या मराठी वाङ्.मयपरंपरेचा अभ्यास
- 4** संत काव्याच्या प्रेरणा, स्वरूप , संत कवी व कवयित्री आणि संत वाङ्.मय

समाजप्रबोधनाचे केलेले कार्य.

यासाठी 15 व्याख्यान घ्यावीत व एक श्रेयांकन द्या (1 Credit)

घटक 2 —

- 1** मुकुंदराजाची काव्यनिर्मिती : प्रेरणा व स्वरूप,
- 2** आद्यत्वासंबंधीच्या वादाची स्थूल कल्पना
- 3** महानुभवांची वाङ्.मयनिर्मिती : प्रेरणा, स्वरूप, ऐतिहासिक महत्त्व
- 4** महानुभवांचे वाङ्.मयाचे मराठी वाङ्.मयपरंपरेतील स्थान

यासाठी 15 व्याख्यान घ्यावीत व एक श्रेयांकन द्या (1 Credit)

घटक 3 –

- 1 संत ज्ञानेश्वरांची भावडे/संत नामदेवांची वाङ्मयनिर्मिती – प्रेरणा, प्रवृत्ती स्वरूप आणि कार्ये
 - 2 संत मेळा साहित्यनिर्मिती – प्रेरणा, प्रवृत्ती स्वरूप आणि कार्ये
 - 3 संत काव्याचे मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयपरंपरेतील स्थान
 - 4 संत प्रभावळोतील कवींच्या वाङ्मयाचा स्थूल परिचय
- यासाठी 15 व्याख्याने घ्यावीत व एक श्रेयांकन देणे (1 Credit)

घटक 4 –

- 1 संत एकनाथांची काव्यनिर्मिती : प्रेरणा, स्वरूप, कार्ये,
- 2 जैनांचे मराठी वाङ्मय : प्रेरणा, स्वरूप, कार्ये,
- 3 मुस्लिमांचे मराठी वाङ्मय : प्रेरणा, स्वरूप, कार्ये,
- 4 ख्रिस्तांचे मराठी वाङ्मय : प्रेरणा, स्वरूप, कार्ये, फादर स्टीफन्स ख्रिस्तपुराण .

यासाठी 15 व्याख्याने घ्यावीत व एक श्रेयांकन देणे (1 Credit)

सत्राशेवटी अंतर्गत परीक्षा एकूण 50 गुणांची पुढील प्रमाणे परीक्षा घेण्यात यावी पुढील पैकी कोणत्याही प्रकारात जास्तीत जास्त दोन प्रश्न विचारण्यात यावेत. यासंबंधी सविस्तर माहितीसाठी पुणे विद्यापीठाच्या Handbook of Choice based credit system(CS)(Semister Pattern) for colleges या पुस्तिकेतील मुद्दा क्रमांक 5.9 अभ्यासक्रमाच्या शेवटी दिलेला आहे त्याप्रमाणे परीक्षा घेण्यात याव्यात.

क्रमांक	परीक्षा	गुण
1	लेखी परीक्षा (Written Test)	15
खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रकारच्या परीक्षा घेणे		
2	गृहपाठ (Assignments)	05

3	चर्चासत्र सादरीकरण / गटचर्चा (Seminar Presentation)	05
4	(Short Quizzes)	05
5	Z (Extension work)	05
6	खुले पुस्तक परीक्षा (Open book Test)	05
7	लघु संशोधन प्रकल्प (Mini Research Project (Individual or group))	05
8	दीर्घ प्रश्नोत्तर लेखन (Term Paper)	05
9	मासिके / तासिका / ग्रंथालयीन टिपण (Journal/Lecture/Library notes)	05

अभ्यासपत्रिका क्रमांक 2
मध्ययुगीन मराठी वाङ्.मयाचा इतिहास- इ.स. 1600 ते 1818

; 4 ब्रमकपजद्ध

सत्र 2

घटक 5 –

- 1 संत तुकाराम कालीन सामाजिक स्थिती,,
- 2 संत तुकारामांची काव्यनिर्मिती प्रेरणा, स्वरूप, कार्य,
- 3 संत रामदासांच्या वाङ्.मयामागील प्रेरणा, स्वरूप, कार्य,
- 4 संत रामदासांचे वाङ्.मय ,
- 5 संत तुकाराम आणि संत रामदास कालीन कवींच्या काव्यामागील प्रेरणा, स्वरूप, कार्य
यासाठी 15 व्याख्याने घ्यावीत व एक श्रेयांकन देणे (1 Credit)

घटक 6—

- 1 पंडिती कवींच्या काव्यामागील प्रेरणा ,
- 2 पंडित काव्यातील सामाजिक स्थिती,
- 3 पंडिती काव्य— परंपरा प्रेरणा, स्वरूप, कार्य,

4 विशेष पंडित कवींच्या साहित्याच्या आढावा.

यासाठी 15 व्याख्याने घ्यावीत व एक श्रेयांकन देणे (1 Credit)

घटक 7 –

1 बखर वाङ्.मय – उत्पत्ती, स्वरूप, प्रेरणा आणि प्रवृत्ती

2 बखरींचे कालखंडात्मक वर्गीकरण,

3 बखरकारांचा परिचय, बखरींचे विशेष

4 प्रमुख बखरकार , बखर : एक वाङ्.मय प्रकार, ऐतिहासिक पत्रव्यवहाराचे स्वरूप.

यासाठी 15 व्याख्याने घ्यावीत व एक श्रेयांकन देणे (1 Credit)

घटक 8 –

1 शाहिरी वाङ्.मय – उत्पत्ती, स्वरूप, प्रेरणा आणि प्रवृत्ती

2 शाहिरी वाङ्.मयाचे, प्रकार,

3 शाहिरी वाङ्.मयाचे वेगळेपण

4 विशेष शाहिरींचा परिचय व त्यांची साहित्य संपदा

यासाठी 15 व्याख्याने घ्यावीत व एक श्रेयांकन देणे (1 Credit)

सत्राशेवटी अंतर्गत परीक्षा एकूण 50 गुणांची पुढील प्रमाणे परीक्षा घेण्यात यावी.

पुढील पैकी कोणत्याही प्रकारात जास्तीत जास्त दोन प्रश्न विचारण्यात यावेत. यासंबंधी सविस्तर माहितीसाठी पुणे विद्यापीठाच्या Handbook of Choice based credit system(CS)(Semister Pattern) for colleges या पुस्तिकेतील मुद्दा क्रमांक 5.9 अभ्यासक्रमाच्या शेवटी दिलेला आहे त्याप्रमाणे परीक्षा घेण्यात याव्यात.

क्रमांक	परीक्षा	गुण
1	लेखी परीक्षा (Written Test)	15
खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रकारच्या परीक्षा घेणे		
2	गृहपाठ (Assignments)	05
3	चर्चासत्र सादरीकरण / गटचर्चा (Seminar Presentation)	05
4	(Short Quizzes)	05
5	Z (Extension work)	05

6	खुले पुस्तक परीक्षा (Open book Test)	05
7	लघु संशोधन प्रकल्प (Mini Research Project (Individual or group))	05
8	दीर्घ प्रश्नोत्तर लेखन (Term Paper)	05
9	मासिके / तासिका / ग्रंथालयीन टिपण (Journal/Lecture/Library notes)	05

❖ संदर्भ ग्रंथ :-

1. महाराष्ट्र सारस्वत	वि.ल.भावे, शं.गो.तुळपुळे
2. मराठी वाङ्.मयाचा इतिहास, खंड 1,2,3	ल.रा.पांगारकर
3. प्राचीन मराठी वाङ्.मयाचा इतिहास भाग 1 ते 7	डॉ.अ.ना.देशपांडे
4. मराठी वाङ्.मयाचा इतिहास खंड, 1,2,3	महाराष्ट्र साहित्य,परिषद, पुणे.
5. प्राचीन मराठी वाङ्.मयाचे स्वरूप	प्रा.ह.श्री.शेणोलीकर
6. पाच संतकवी आवृत्ती तिसरी	शं.गो. तुळपुळे
7. प्राचीन मराठी गद्य: प्रेरणा आणि परंपरा:	श्री.रं.कुलकर्णी
8. प्राचीन मराठी पंडिती काव्य	डॉ.के.ना.वाटवे
9. मराठी लावणी वाङ्.मय	डॉ. गंगाधर मोरजे
10. म-हाटी लावणी या ग्रंथाची प्रस्तावना	म.वा.घोंड
11. मराठी कवितेचा उषःकाल	श्री.म.वर्दे
12. संत,पंत, तंत	श्री.म.माटे
13. मराठी बखरवाङ्.मयाचा पुनर्विचार :	गं.ब.ग्रामोपाध्ये
14. मराठी बखरवाङ्.मय	र.वि. हेरवाडकर
15. बखरवाङ्.मय उद्गम व विकास	बापूजी संकपाळ
16. मराठी ख्रिस्ती वाङ्.मय- फादर स्टीफन्स ते 1960	गं.ना.मोरजे,
17. समाज जीवनातील तुकाराम	डॉ. ता. रा. पाटील
18. पुन्हा तुकाराम -	दिलीप पु. चित्रे.
19. मराठी वाङ्.मयाचा विवेचक इतिहास प्राचीन	डॉ. प्र.न. जोशी
20. मराठी वाङ्.मयाचा विवेचक इतिहास अर्वाचीन कालखंड	डॉ. प्र.न. जोशी
21. लोकोत्तर संत तुकाराम	डॉ. तानाजी पाटील.
22. मराठी वाङ्.मयाची सद्यःस्थिती (सं.)	डॉ. टिळक/डॉ. पुंडे.
23. संत एकनाथांचा धर्मविचार	डॉ. सुरेखा आडगावकर.

24. अर्वाचीन मराठी कवयित्री डॉ. अलका चिडगोपकर
25. संत गोरा कुंभार : वाङ्मय दर्शन डॉ. बाबुराव उपाध्ये,
26. एकनाथ कालीन मराठी वाङ्मय डॉ. इनामदार, डॉ. जोशी
27. संत कवी आणि कवयित्री : एक अनुबंध डॉ. सुहासिनी इर्लेकर
28. रामदासांचे साहित्यशास्त्र डॉ. भा. श्री परांजपे
29. वारकरी संप्रदाय आणि संत साहित्य डॉ. शिवाजीराव मोहिते
30. ईश्वर निष्ठांची मांदियाळी डॉ. शिवाजीराव मोहिते
31. संतांची हे भेटी डॉ. मु.श्री. कानडे
32. काही संत काही शाहीर डॉ. मु.श्री. कानडे
33. संत साहित्य दर्शन डॉ. उषा देशमुख
34. प्राचीन साहित्याच्या अंतरंग डॉ. वि.भी. कोलते
35. मराठी काव्यातील स्त्रीचित्रण डॉ. वेदश्री थिगळे
36. धर्म आणि साहित्य डॉ. सिध्दार्थ आगळे.
37. मराठी संत कवयित्री प्रा. मा. के. यादव.
38. अभंग स्वरूप आणि चिकित्सा डॉ. बाळासाहेब लबडे.
39. ज्ञानेश्वरीतील समाजदर्शन डॉ. तानाजी पाटील.

अभ्यासपत्रिका क्रमांक 3:

भाषाविज्ञान : वर्णनात्मक व सामाजिक (4 Credit)

सत्र 1

घटक 1

1 भाषा : स्वरूप, कार्य आणि अभ्यासपद्धती,

2 तुलनात्मक विचार : संकल्पना, भाषा आणि भाषण,

3 उच्चारण आणि लेखन, व्यावहारिक भाषा आणि साहित्याची भाषा

4 भाषाभ्यासाच्या विविध कक्षा : तात्त्विक आणि उपयोजित

1 भाषाविज्ञान आणि मानसशास्त्र : मनोभाषाविज्ञान,

2 भाषाविज्ञान आणि समाजशास्त्र : समाजभाषाविज्ञान

3 समाजभाषाविज्ञान आणि मानववंशशास्त्र

4 भाषाविज्ञान आणि कोशविज्ञान

5 भाषाविज्ञान आणि बोलीभूगोल

यासाठी 15 व्याख्याने घ्यावीत व एक श्रेयांकन देणे (1 Credit)

घटक 2

1 स्वन, स्वनिम –स्वनांतर : संकल्पना आणि परस्परसंबंध,

2 स्वनिम विश्लेषणाची तंत्रे / तत्त्वे,

3 खंडयुक्त स्वनिम, खंडिताधिष्ठीत स्वनिम,

4 व्यवच्छेदक विनियोग, पूरक विनियोग,

5 आघात, सुरावली, मुक्त परिवर्तन सीमासंधी इ.

यासाठी 15 व्याख्याने घ्यावीत व एक श्रेयांकन देणे (1 Credit)

घटक 3

1 रूपिका, रूपिम—रूपिकांतर : संकल्पना आणि परस्परसंबंध,

2 रूपिम विश्लेषणाची तंत्रे / तत्त्वे,

3 रूपिमांचे प्रकार, रूपांची घटना

4 वाक्यविन्यास : संकल्पना : वाक्य,

5 वाक्यविश्लेषण : रूपबंध आणि वाक्य परस्परसंबंध, प्रथमोपस्थित संघटक पद्धती

यासाठी 15 व्याख्याने घ्यावीत व एक श्रेयांकन देणे (1 Credit)

घटक 4

1 अर्थविन्यास : संकल्पना , अर्थ,

2 अर्थस्वरूप, अर्थक्षेत्र, घटक विश्लेषण,

3 अर्थप्रकार : निर्देशनपर अर्थ, सांकल्पनिक अर्थ,

4 गुणव्यंजक अर्थ, भावपर अर्थ शैलीगत अर्थ, अनेकार्थता ,समानार्थता वगैरे

यासाठी 15 व्याख्याने घ्यावीत व एक श्रेयांकन देणे (1 Credit)

सत्राशेवटी अंतर्गत परीक्षा एकूण 50 गुणांची पुढील प्रमाणे परीक्षा घेण्यात यावी. पुढील पैकी कोणत्याही प्रकारात जास्तीत जास्त दोन प्रश्न विचारण्यात यावेत. यासंबंधी सविस्तर माहितीसाठी पुणे विद्यापीठाच्या Handbook of Choice based credit system(CS)(Semister Pattern) for colleges या पुस्तिकेतीलमुद्दा क्रमांक 5.9 अभ्यासक्रमाच्या शेवटी दिलेला आहे त्याप्रमाणे परीक्षा घेण्यात याव्यात.

क्रमांक	परीक्षा	गुण
1	लेखी परीक्षा (Written Test)	15
खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रकारच्या परीक्षा घेणे		
2	गृहपाठ (Assignments)	05
3	चर्चासत्र सादरीकरण / गटचर्चा (Seminar Presentation)	05
4	(Short Quizzes)	05
5	Z (Extension work)	05
6	खुले पुस्तक परीक्षा (Open book Test)	05
7	लघु संशोधन प्रकल्प (Mini Research Project (Individual or group))	05
8	दीर्घ प्रश्नोत्तर लेखन (Term Paper)	05
9	मासिके / तासिका / ग्रंथालयीन टिपण (Journal/Lecture/Library notes)	05

अभ्यासपत्रिका क्रमांक – 3 : सामाजिक भाषाविज्ञान

(4 Credit)

सत्र 2

घटक 5

- 1** सामाजिक भाषाविज्ञान : पार्श्वभूमी व संकल्पना स्पष्टीकरण
- 2** सामाजिक भाषाविज्ञान : स्वरूप व्याप्ती व विशेष
- 3** भाषा, बोली आणि समाज यांचा परस्परसंबंध
यासाठी 15 व्याख्याने घ्यावीत व एक श्रेयांकन देणे (1 Credit)

घटक 6

- 1** समाजातील भाषाउपयोजनातील विविधता
- 2** भाषा आणि आर्थिक वर्गव्यवस्था
- 3** भाषा आणि विविध व्यवसाय क्षेत्रे
- 4** भाषा आणि विविध क्षेत्रीय वापर
यासाठी 15 व्याख्याने घ्यावीत व एक श्रेयांकन देणे (1 Credit)

घटक 7

- 1** भाषा आणि लिंगभेदानुसारी विशिष्ट वापर,
- 2** स्त्री- पुरुष – बालभाषा ;ठवकल.जंसाद्ध
- 3** भाषा आणि सांस्कृतिक व्यवस्था
- 4** भाषा, सामाजिक परंपरा, विविध सामाजिक संस्था
यासाठी 15 व्याख्याने घ्यावीत व एक श्रेयांकन देणे (1 Credit)

घटक 8

- 1** प्रमाण भाषा आणि परभाषा संपर्क
- 2** पिजिन (Pidgin) आणि क्रिओल (Creol) भाषांच्या निर्मितीच्या संदर्भात मांडणे.
- 3** समाजांतर्गत नवव्यवस्थांचा उदय आणि त्यांच्या आविष्कार पद्धती.
- 4** औद्योगिक, धार्मिक, सांस्कृतिक, सामाजिक इ. लघुक्षेत्रे किंवा पोटसमूह
आणि विशिष्ट भाषा यांची निरीक्षणे
यासाठी 15 व्याख्याने घ्यावीत व एक श्रेयांकन देणे ;
- 1** ब्रह्मकपजद्ध

सत्राशेवटी अंतर्गत परीक्षा एकूण 50 गुणांची पुढील प्रमाणे परीक्षा घेण्यात यावी पुढील पैकी कोणत्याही प्रकारात जास्तीत जास्त दोन प्रश्न विचारण्यात यावेत. यासंबंधी सविस्तर

Handbook of Choice based credit

माहितीसाठी पुणे विद्यापीठाच्या

system(CS)(Semister Pattern) for colleges या पुस्तिकेतीलमुद्दा क्रमांक 5.9 अभ्यासक्रमाच्या शेवटी दिलेला आहे त्याप्रमाणे परीक्षा घेण्यात याव्यात.

क्रमांक	परीक्षा	गुण
1	लेखी परीक्षा (Written Test)	15
खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रकारच्या परीक्षा घेणे		
2	गृहपाठ (Assignments)	05
3	चर्चासत्र सादरीकरण / गटचर्चा (Seminar Presentation)	05
4	(Short Quizzes)	05
5	Z (Extension work)	05
6	खुले पुस्तक परीक्षा (Open book Test)	05
7	लघु संशोधन प्रकल्प (Mini Research Project (Individual or group))	05
8	दीर्घ प्रश्नोत्तर लेखन (Term Paper)	05
9	मासिके / तासिका / ग्रंथालयीन टिपण (Journal/Lecture/Library notes)	05

संदर्भ ग्रंथ

1. ध्वनिविचार
2. भाषा: इतिहास आणि भूगोल
3. भाषा आणि संस्कृती
4. भाषा आणि भाषाशास्त्र

- डॉ. ना.गो. कालेलकर
- डॉ. ना.गो. कालेलकर
- डॉ. ना.गो. कालेलकर
- डॉ.श्री.न.गजेंद्रगडकर

5. मराठीचा भाषिक अभ्यास	संपा. डॉ. मु.श्री.कानडे
6. भाषाविज्ञान : वर्णनात्मक आणि ऐतिहासिक	संपा.मालशे, डॉ. इनामदार,डॉ.सोमण
7. वर्णनात्मक भाषाविज्ञान :स्वरूप आणि पध्दती	संपा.डॉ.काळे, डॉ.सोमण
8. मराठीच्या प्रमाणभाषेचे स्वरूप	डॉ.सुहासिनी लददू
9. अर्वाचीन मराठी	डॉ.रमेश धोंगडे
10. अभिनव भाषाविज्ञान	डॉ.गं.ना.जोगळकर
11. भाषाविज्ञान परिचय	डॉ.मालशे,डॉ.पुंढे,डॉ.सोमण
12. मराठी भाषाव्यवस्था आणि अध्यापन	डॉ.चंद्रकांत इंदापूरकर
13. समाजभाषाविज्ञान :प्रमुख संकल्पना	र.ना.वरखेडे
14. सामाजिक भाषाविज्ञान:एक नवे अभ्यासक्षेत्र	मराठी संशोधनपत्रिका,मार्च1978
15. सामाजिक भाषाविज्ञान	डॉ.प्रभाकरजोशी, प्रा.चारुता गोखले
16. वैखरी:भाषा आणि भाषाव्यवहार	डॉ. अशोक रा.केळकर
17. मध्यमा	डॉ.अशोक रा. केळकर
18. आधुनिक भाषाविज्ञान:सिध्दांतन, उपयोजन	डॉ. रवींद्र मालशे
19. आत्मलक्षी समीक्षा	डॉ. रमेश धोंगडे
20. दलितांची आत्मचरित्रे	डॉ.रमेश धोंगडे
21- Sociolinguistics : An introduction	Peter Trudgill
22- Course On Gen.linguistics	F.Dept. Sussure
23- Sociolinguistics Patterns	William Labov
24- Language in Sociocultural Change	J.A.Fishman
25- Sociolinguistics : Selected Readings Edited By J.B.Pride & J.Homes	
26- Language and Social Context Edited By	P.Ganglioli
27- Pidgin & Creol Language	B.A.Hoill
28- Pidginization & Cradlization of Language Edited By	D.Hyrnes
29- Language in Society	Jearn Maimstrom
30- Sociolinguistics	R.A.Hudson
31. मराठी भाषेचा आर्थिक संसार	डॉ. अशोक रा.केळकर
32. ऐतिहासिक भाषाशास्त्र	डॉ. र.रा.गोसावी
33. सुबोध भाषाशास्त्र	डॉ. प्र.न.जोशी
34. सुलभ भाषाविज्ञान	डॉ. दत्तात्रय पुंढे
35. यादवकालीन मराठी भाषा	डॉ. शं.गो.तुळपुळे

36. सुलभ मराठी व्याकरण

37. आधुनिक भाषाविज्ञान ;संरचनावादी व सामान्य

38. मराठीचे वर्णनात्मक भाषाविज्ञान

39 सामाजिक भाषाविज्ञान

40 सामाजिक भाषाविज्ञान आणि बोली

मो.रा.वाळिंबे

डॉ.कल्याण काळे, डॉ.सोमण

डॉ. महेद्र कदम

संपा. डॉ. जयश्री पाटणकर.

डॉ. शशिकला कांबळे.

उद्दिष्टये :

- 1- स्वातंत्रप्राप्तीनंतरच्या कालखंडात ग्रामीण साहित्याच्या निर्मितीची कारणपरंपरा समजावून घेणे.
- 2- ग्रामीण साहित्याचे स्वरूप व कार्य यांची चिकित्सा करणे.
- 3- ग्रामीण साहित्यातील विविध वाङ्मयप्रकारांचा विकास कसा होत गेला याचे मूल्यमापन करणे.
- 4- ग्रामीण साहित्याने दिलेले योगदान, त्याच्या विकासाची गावी दिशा यांची मीमांसा करणे.

सत्र 1 – ग्रामीण साहित्य

घटक 1

- 1 स्वातंत्र्योत्तर मराठी वाङ्मयाचे स्वरूप
- 2 ग्रामीण साहित्यात प्रवाह निर्माण होण्याची कारण परंपरा,
- 3 सामाजिक आणि वाङ्मयीन परंपरांचे स्वरूप ,
- 4 कृषी औद्योगिक अवस्थांतर ,आधुनिकता, शैक्षणिक विकास, जाणीवजागृती आणि ग्रामीण साहित्य.

यासाठी 15 व्याख्याने घ्यावीत व एक श्रेयांकन देणे(1 Credit)

घटक 2

- 1 गावगाड्याची जडणघडण : कालची व आजची जात, कुटुंब व आर्थिक-सामाजिक संबंध,
- 2 ग्रामीण व ग्रामीण साहित्य : संज्ञा स्पष्टीकरण,
- 3 ग्रामीण साहित्यातून घडणारे सामाजिक ,सांस्कृतिक दर्शन,
- 4 ग्रामीण साहित्याचे देशीपण व वेगळेपण.

यासाठी 15 व्याख्याने घ्यावीत व एक श्रेयांकन देणे

; 1

ब्रमकपजद्ध

घटक 3

- 1 ग्रामीण साहित्य आणि सामाजिक, सांस्कृतिक चळवळी,

- ² वर्गीय जाणिवा आणि कलात्मकता, नव्या अभिरुचीची जडणघडण,
3 प्रमाणभाषा, ग्रंथभाषा व ग्रामीणबोली, निवेदनातील कार्य,
4 ग्रामीण साहित्य आणि सामाजिक बांधिलकी, बदलती खेडी व साहित्य.
 यासाठी 15 व्याख्याने घ्यावीत व एक श्रेयांकन देणे (1 Credit)

घटक 4

- 1** स्वातंत्र्यपूर्व व स्वातंत्र्योत्तर कालखंडातील विविध वाङ्मयप्रकारांच्या विकासाच्या स्थितिगती
2 ग्रामीण साहित्याचे वाङ्मयीन योगदान,
3 ग्रामीण साहित्याच्या भाषेचे वेगळेपण, वास्तवदर्शन, प्रातिनिधिक साहित्याची जाणीव,
4 ग्रामीण साहित्याच्या आकलन व आस्वादासंबंधी अपेक्षा व वस्तुस्थिती

सत्राशेवटी अंतर्गत परीक्षा एकूण 50 गुणांची पुढील प्रमाणे परीक्षा घेण्यात यावी
 पुढील पैकी कोणत्याही प्रकारात जास्तीत जास्त दोन प्रश्न विचारण्यात यावेत. यासंबंधी सविस्तर माहितीसाठी पुणे विद्यापीठाच्या Handbook of Choice based credit system(CS)(Semister Pattern) for colleges या पुस्तिकेतीलमुद्दा क्रमांक 5.9 अभ्यासक्रमाच्या शेवटी दिलेला आहे त्याप्रमाणे परीक्षा घेण्यात याव्यात.

क्रमांक	परीक्षा	गुण
1	लेखी परीक्षा (Written Test)	15
खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रकारच्या परीक्षा घेणे		
2	गृहपाठ (Assignments)	05
3	चर्चासत्र सादरीकरण / गटचर्चा (Seminar Presentation)	05
4	(Short Quizzes)	05
5	Z (Extension work)	05
6	खुले पुस्तक परीक्षा (Open book Test)	05
7	लघु संशोधन प्रकल्प (Mini Research Project (Individual or group))	05

8	दीर्घ प्रश्नोत्तर लेखन (Term Paper)	05
9	मासिके/तासिका/ग्रंथालयीन टिपण (Journal/Lecture/Library notes)	05

संदर्भ ग्रंथ :

1	ग्रामीणता: साहित्य आणि वास्तव	डॉ. आनंद यादव
2	ग्रामीण साहित्य : स्वरूप आणि समस्या	डॉ. आनंद यादव
3	मराठी साहित्य: समाज आणि संस्कृती	डॉ. आनंद यादव
4	ग्रामीण साहित्य :एक चिंतन	डॉ. द.ता. भोसले
5	ग्रामीण कथा	डॉ.वासुदेव मुलाटे
6	ग्रामीण साहित्य प्रेरणा आणि प्रयोजन	डॉ श्रीराम गुंदेकर
7	ग्रामीण साहित्य	डॉ रा.रं.बोराड
8	मराठी कादंबरीतील प्रादेशिकता	डॉ.भास्कर शेळके
9	ग्रामसंस्कृती	डॉ.आनंद यादव
10	ग्रामीण कादंबरी	डॉ. रवींद्र ठाकूर
11	ग्रामीण साहित्याची चळवळ –	डॉ. कीर्ती मुळीक
12	ग्रामीण साहित्य आणि वास्तव संपा.	डॉ. कृष्णा इंगोले
13	ग्रामीण साहित्यातील स्त्रीचित्रण	डॉ. बाबूराव उपाध्ये
14	ग्रामीण दलित साहित्य चळवळ	डॉ मधुकर मोकाशी
15	ग्रामीण साहित्य प्रवाह आणि परिस्थिती	डॉ. वामन जाधव

अभ्यासपत्रिका क्रमांक 4

ऐच्छिक विषय – दलित साहित्य (4 Credit)

उद्दिष्टे :

- 1- स्वातंत्र्यप्राप्तीनंतरच्या कालखंडात दलित साहित्याच्या निर्मितीची कारणे, परंपरा आणि या साहित्याने दिलेल्या आव्हानांचा अभ्यास करणे.
2. दलित साहित्यातून व्यक्त होणा-या वेदनांचे व विद्रोहाचे स्वरूप जाणून घेणे.
3. दलित साहित्याने निर्माण केलेल्या विविध वाङ्मय प्रकारांच्या विकासांचे मूल्यमापन करणे.

सत्र 2 – दलित साहित्य

घटक 1

- 1 स्वातंत्र्यप्राप्तीनंतरचे मराठी वाङ्मयाचे स्वरूप ,
- 2 दलित साहित्याच्या निर्मितीमागील प्रेरणा,
- 3 जागतिक-सांस्कृतिक आणि वाङ्मयीन जाति व,आर्थिक व्यवस्थेमुळे झालेले शोषण,
- 4 डॉ. आंबेडकरांचे तत्त्वज्ञान ,चळवळी तसेच बुद्ध ,म.फुले, कार्ल मार्क्स यांच्या विचारधारेचा प्रभाव, मानवी मूल्यांचे भान,
यासाठी 15 व्याख्याने घ्यावीत व एक श्रेयांकन देणे (1Credit)

घटक 2

- 1 दलित साहित्य व पुनरुत्थानाच्या चळवळी, नकार, विद्रोह ,साहित्य, वर्गीय जाणिवा,
- 2 प्रमाणभाषा, ग्रंथभाषा आणि बोली, दलित साहित्य व सामाजिक बांधिलकी, विज्ञाननिष्ठ, आधुनिकता,
- 3 दलित साहित्याचे वेगळेपण, रूपकात्मक, देशीपण, स्वतंत्र सौंदर्यशास्त्र हवे का?
- 4 दलित साहित्यातील बदल, वेदना विद्रोह यांचे चित्रण.

यासाठी 15 व्याख्याने घ्यावत व एक श्रेयांकन देणे (1Credit)

घटक 3

- 1 दलित साहित्यातील कविता, आत्मचरित्रे, कथा, नाटक, कादंबरी,
 - 2 आंबेडकरी, शहिरी वाङ्मय इ.वाङ्मयप्रकारांची विकासात्मक वाटचाल ,
 - 3 1945 ते 1960 दलित साहित्यच्या समीक्षेचे स्थूल स्वरूप
 - 4 1960 नंतर दलित साहित्यच्या समीक्षेचे स्थूल स्वरूप
- यासाठी 15 व्याख्याने घ्यावीत व एक श्रेयांकन देणे (1Credit)

घटक 4

- 1 आशय, अनुभव, रचना , भाषाशैली, साहित्य, समीक्षा यासंदर्भात दलित साहित्याने दिलेले योगदान
- 2 दलित चळवळींच्या संदर्भात दलित साहित्याने दिलेले योगदान ,
- 3 दलित साहित्य आणि विज्ञाननिष्ठा,
- 4 दलित साहित्याचा आस्वाद व आकलन
- 5 सत्राशेवटी अंतर्गत परीक्षा एकूण 50 गुणांची पुढील प्रमाणे परीक्षा घेण्यात यावी
- 6 पुढील पैकी कोणत्याही प्रकारात जास्तीत जास्त दोन प्रश्न विचारण्यात यावेत. यासंबंधी सविस्तर माहितीसाठी पुणे विद्यापीठाच्या Handbook of Choice based credit system(CS)(Semester Pattern) for colleges या पुस्तिकेतील मुद्दा क्रमांक 5.9 अभ्यासक्रमाच्या शेवटी दिलेला आहे त्याप्रमाणे परीक्षा घेण्यात याव्यात.

क्रमांक	परीक्षा	गुण
1	लेखी परीक्षा (Written Test)	15
खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रकारच्या परीक्षा घेणे		
2	गृहपाठ (Assignments)	05
3	चर्चासत्र सादरीकरण / गटचर्चा (Seminar Presentation)	05
4	(Short Quizzes)	05

5	Z (Extension work)	05
6	खुले पुस्तक परीक्षा (Open book Test)	05
7	लघु संशोधन प्रकल्प (Mini Research Project (Individual or group))	05
8	दीर्घ प्रश्नोत्तर लेखन (Term Paper)	05
9	मासिके / तासिका / ग्रंथालयीन टिपण (Journal/Lecture/Library notes)	05

संदर्भग्रंथ :

1-	दलित साहित्य : वेदना आणि विद्रोह	डॉ.भालचंद्र फडके
2-	दलित साहित्य : सिध्दांत आणि स्वरूप	यशवंत मनोहर
3-	दलित साहित्यातील स्पंदने	गो.म.कुलकर्णी
4-	दलित साहित्य : एक चिंतन	अर्जुन डांगळे
5-	दलित साहित्य : एक कांती विज्ञान	बाबुराव बागुल
6-	दलित साहित्य : स्वाद आणि शोध	यशवंत मनोहर
7-	दलित साहित्य	वामन निंबाळकर
8-	दलित साहित्य : दिशा आणि दिशांतर	दत्ता भगत
9-	दलित साहित्य : विचार आणि वैभव	डॉ.अनिल गजभिय
10-	दलित नाटक, प्रेरणा आणि विकास	प्रा.शैलेश त्रिभुवन
11-	दलित चळवळ आणि साहित्य	डॉ.कृष्णा किरवले
12-	दलित साहित्याचे निराळेपण	डॉ. प्रभाकर मांडे
13-	अण्णाभाऊ साठे	विलास गिते,प्रा.बजरंग कोरडे,
14-	दलित कविता	डॉ.म.सु.पाटील
15-	दलित आत्मकथने	डॉ.वासुदेव मुलाटे

16- दलित रंगभूमी	डॉ.भालचंद्र फडके
17. निळी पहाट	प्रा. रा.ग. जाधव
18. दलित वाङ्मय: प्रेरणा व प्रवृत्ती	डॉ.शंकरराव खरात
19. दलित साहित्य : एक अभ्यास	अर्जुन डांगळे
20. विद्रोहाचे पाणी पेटले आहे.	डॉ.गंगाधर पानतावणे
21. मूल्यवेध	डॉ.गंगाधर पानतावणे
22. दलितांचे विद्रोही वाङ्मय	म.ना.वानखेडे
23. दलित साहित्य : एक आकलन	प्रा.बाळकृष्ण कवठेकर
24. गांधी आणि आंबेडकर	प्रा. गं.बा.सरदार
25. दलित साहित्य : प्रवाह आणि प्रतिक्रिया	गो.म.कुलकर्णी
26. मार्क्सवाद व दलित साहित्य	प्रा.वि.स.जोग
27. दलित स्त्रियांची आत्मकथने : स्वरूप आणि चिकित्सा	डॉ.मनोहर जाधव
28. दलित साहित्य	डॉ . नीला पांढरे